

LETNIČNÍ KÁZÁNÍ

Původ materiálu

Elen Plzáková; doplněno Marta Sedláčková, Jaromír Čašek

Pořadí v lekci

3

1. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU:

a) pro Teofila:

V našem životě se střídají chvíle nadšení a obyčejné časy. Momenty, kdy se ocitáme jakoby v krásném snu, abychom poté procitli do drsné reality. Teofil může přijít s otázkou, jestli je to takto i s příběhem Boží záchrany člověka. S příběhem Ježíše Krista. Na to mu Lukáš může vyprávět příběh o seslání Ducha svatého. Hmatatelná přítomnost Ježíše Krista je vystřídaná přítomností jeho ducha. Ducha svatého, který posiluje a vysílá učedníky srozumitelně zvěstovat. (To, o co jde Pánu Bohu – to zůstává dál. I proto Petr na začátku svého kázání cituje proroka Joele, kde Bůh slibuje, co se stane v posledních dnech – a ono už je to tady!)

b) pro mladší školní věk

Už se vám někdy stalo v nějaké situaci, že jste nevěděli, co máte dělat? A nebo jste věděli, že máte něco dělat, a neměli jste k tomu sílu a odvalu? Možná jste si třeba říkali, že byste to zvládli, kdyby s vámi byl táta. A nebo kdybyste věděli, že vás táta poslal a myslí na vás. (Použijte analogickou situaci dětí pro vysvětlení situace učedníků.)

2. POZNÁMKY K TEXTU A JEHO KATECHETICKÉMU VYUŽITÍ

– **povaha zv?sti knihy Skutk? apoštolských** – (podrobn?ji pro další vzd?lání u?itele:) základním zám?rem knihy Skutk? není nezaujat? vypsát historii vzniku a r?stu církve. Snahou je ujistit k?es?anské spole?enství (jeho t?etí a další generace), že s ubíhajícím ?asem se nevzdaluje moci Kristova díla. Událost Ježíše Krista nep?edstavuje pro autora (Lukáše) jednorázovou záležitost. Vysvobozující p?ítomnost Kristova díla se rozvíjí v ?ase (a nabývá podoby d?jin spásy). Jsou to p?edevším d?jiny zv?stování – kázání. Tento p?íbh?h kazatelství má svou osnovu (Sk 1,8 – budete mi sv?dky v Jeruzalém? a v Judsku, viz kap. 2-7; v Sama?í, viz kap. 8; a až do posledních kon?in

zem?, viz kap. 9-28). Příběh zvěstování a růstu společenství víry se ovšem neodvíjí nekomplikovaně. Naráží na překážky, dochází ke střetům, pronásledování i napětím a konfliktům v církvi samotné. Uprostřed těchto krizí se ovšem přesněji vyjevuje povaha evangelia – a především dochází naplnění Kristovo zaslíbení stále nové a mocné obživující přítomnosti Božího Ducha. Kniha Skutků je zároveň sbírkou kázání Petra, Štěpána a Pavla. Evangelista Lukáš v těchto kázáních (a jejich starozákonních opěrných bodech – viz 2,25-28 a 2,34) zachytil rozmanitou podobu prvotního pohledu na Ježíše Krista. Zasazuje tyto rozmanité christologie do jednoho příběhu – ne proto, aby je sjednotil a nivelizoval do oficiálního učení – ale aby dohromady podaly co nejplnější výpověď o tom, který společenství víry otevírá cestu křesťanstvu – o Ježíši Kristu.

– **seslání Ducha svatého** (Bůh se nám daruje, konkrétně, jednotlivcům) je právě jednou z klíčových událostí dějin spásy. Učedníci, soustředění – ne-li uzavření (viz J 20,19) – na jednom místě, jsou náhle navštíveni Duchem svatým. Dar Ducha svatého přichází jako ne nadálá, náhlá událost. Příznaky, které tuto událost doprovázejí (zvuk jako víchra, ohnivé jazyky, naplnění Duchem) – chtějí zřetelně čtenářům napovědět, do jakých souvislostí dar Ducha svatého patří – mezi události dějin spásy, do řady nečekaných mocných činů Božích. Pokud jde o učedníky – výsledkem této události jsou jejich otevřená ústa – začali mluvit rozmanitými jazyky (v. 4). Jejich pospolitost, dosud soustředěná na sebe a na minulost, je najednou nově nasměrována – k lidem okolo, se slovy kázání. Příběh zvěstování o Ježíši se teď díky tomu všemu může vydat uprostřed dějin tohoto světa dál.

– **konkrétní příznaky Ducha svatého** – jako určující předznamenání si musíme připomínat, že Duch svatý je Boží přítomnost, Bůh pro nás, Bůh, který se nám daruje. Proto jsou viditelné a slyšitelné úkazy jsou jen znamením, znakem vlastního divu. (Jindy může Duch svatý působit jinak – viz. vyprávění a samozřejmě biblické texty o darech Ducha.)

Víchra je znamením Ducha. V hebrejštině i řečtině jsou „vítr“, „dech“ a „duch“ vyjádřeny stejným výrazem. Jde o „událost vanutí“, která otevírá možnost naděje a života tam, kde pro takovou možnost už nebyl prostor (viz Ez 37,1nn).

Ohnivé jazyky jsou, tak jako jinde v Písmu, znamením člověkem nevyžádané a nečekané Boží přítomnosti, svatého děje (Ex 3,2n nebo 19,18). Rozdělení ohnivých jazyků vyjadřuje, že každý ze zúčastněných má podíl na témž Duchu.

Jiné jazyky (v.4) je sice dvojnásobný pojem, pod nímž lze rozumět buď glosolalii (mluvení ve vytržení běžně nesrozumitelnými jazyky), a nebo mluvení různými opravdovými jazyky. Další vyprávění (vv. 7–11) ovšem rozhodně počítá se srozumitelností projevu apoštolů.

- Důsledky působení Božího Ducha

Úžas, novota – Působení Ducha Božího vždycky vyvolává nečekané a nové věci, které budí úžas. Množství zbožných (!) lidí je událostí vyvedeno z míry. Duch však nevyvolává bezbřehý chaos, nekončící zmatek či trvalou nejistotu – uprostřed je evangelium o vzkříšení a vítězství ukřižovaného. Prvním výsledkem seslání Ducha je tedy všeobecný rozruch, avšak novou rovnováhu příběh získává ve chvíli, kdy se Petr postaví a začne kázat.

Soud(Petrovo kázání) – přítomnost Božího ducha soudí – to znamená: ukazuje věci v pravém světle. Petr neobviňuje všechny, svým vlastním bratřím připomíná podíl na Kristově potupném zabití prostřednictvím pohanské vrchnosti (2,23): „*Vy jste ho rukou bezbožných p?ibili na k?íř a zabili*“. Důrazně připomíná, že se jich Ježíšův příběh také týká, ačkoliv si namlouvají, že nikoli. Petr neargumentuje kolektivní vinou – že by všichni židé byli trestně odpovědní za smrt jednoho člověka. Připomíná to, co znají již ze Starého zákona: provinilost každého člověka. Proti tomuto rozpoznání se nikdo nebouří – naopak, lidé jsou zasaženi, obracejí se – ke Kristu.

Křest– je spojen s darem Ducha svatého. Autor Skutků ukazuje, že Kristovo panování se uskutečňuje ve společenství – s Bohem a lidmi. A do tohoto společenství jsou vtěleni, přijímání věřící křtem (v. 41). Křest je znamením nového společenství a odpuštění. Společenství není skupinou dokonalých, nýbrž znovu a znovu chybujících, kteří ovšem žijí v Boží přítomnosti, v horizontu jeho zaslíbení a odpuštění.

Pomůcky:

– obrázek plamenů, kazatelny v kostele, křtitelnice – s pomocí obrázků můžete příběh strukturovat – nejprve působení Božího ducha (oheň), pak Petrovo kázání (kazatelna), následuje obrácení posluchačů, křest a dar Ducha svatého (křtitelnice a oheň)

- podobně můžete s dětmi po kostele „cestovat“ – od kazatelny ke křtitelnici

- obrazy, ikony seslání Ducha svatého

3. FORMULACE TÉMATU

Duch svatý – to znamená Bůh se mnou, s námi. Boží přítomnost nabízená každému – jakékoliv řeči, v každém čase – i tehdy, když Ježíš již není na dotek. Tato přítomnost je impulz k činu – zvěstování.

4. VYKLADAČSKÁ A KATECHETICKÁ ÚSKALÍ

– neulpívejte u vnější popisnosti a barvitého líčení. To je jen znamení, způsob, jak vyjádřit, že jde o zásadní událost. Událost „posledních dní“ – tedy něco naprosto podstatného, rozhodně platného, spojeného s Božím královstvím – je přítomnost Boží (nikoliv vichr atd.) a záchrana těch, kdo vzývají jméno Páně.

– líčení Skutků není jedinou variantou působení díla Ježíše Krista a jeho Ducha – velké počty uvěřivších, uzdravování, zázraky atd. Tyto příznaky dění Ducha svatého nejsou zázračnými důkazy. Upozorňují však na souřadnice, do kterých příběh církve patří, tj. naplnění mesiášských zaslíbení.

5. OSNOVY VYPRÁVĚNÍ

a) osnova pro mladší školní věk

I. Motivace: Co dělat, kde vzít odvahu a sílu?

II. Hukot Ducha svatého – Boží přítomnost s učedníky

III. Reakce shromáždění – údiv i posměch

VI. Petrova odpověď – výzva k obrácení a ke křtu

b) poznámka a osnova pro střední a starší školní věk:

Podobné pocity, jako ty naznačené v motivaci pro Theofila, museli mít učedníci po Ježíšově nanebevstoupení. Přichází teď vystřízlivění? Nebo se dá čekat ještě něco? A tak čekají v Jeruzalémě...

I. Motivace – Teofilova otázka

II. Učedníci čekají na pokyn ke svědectví

III. Nenadálý dar Ducha svatého otevírá ústa

IV. Nenadálý dar Ducha svatého shromažďuje posluchače

V. Petr vysvětluje, co se to děje

VI. Petr káže o Ježíši Kristu a zve k víře

VII. Shromáždění je zasaženo apoštolským slovem

6. METODICKÉ POKYNY K PRACOVNÍMU LISTU ZDEŇKA ŠORMA

Vylití Ducha, Sk 2,1-41

Děti mohou obrázek podle zadání dokreslovat na začátku nebo po vyprávění. Na začátku vám dokreslené obrázky mohou dát podnět k otázkám, které děti do vyprávění uvedou: „Rozuměli by ti, které jste dokreslili, zpěvákům? Co by pro ně bylo překážkou v porozumění? Byla by to jen cizí řeč? Rozumíte si s druhými, když mluvíte stejnou řečí? Na čem to porozumění závisí? Souvisejí s tím nějak ty otevřené dveře? Kdy se zamykáme? Proč?...“

Pokud budou děti dokreslovat obrázek po vyprávění, ukažte si společně, koho nakreslily. Mluvte pak spolu o tom, jestli nakreslily jenom „sympatické“ cizince, nebo i ty, vůči kterým panují různé předsudky; jestli to jsou ti, s kterými se setkávají nebo jenom zajímavé exotické osoby apod. Pro inspiraci také můžete použít knížku „Děti jako já“, kterou vydal Perfekt Bratislava ve spolupráci s Českým výborem UNICEF.

7. LITURGICKÝ RÁMEC vstup - Ž 16,11 — Stezku života mi dáváš poznat; vrcholem radosti je být s tebou, ve tvé pravici je neskonale blaho.

písně: viz odkaz na písně

8. VYPRÁVĚNÍ A NÁPADY PRO PŘEDŠKOLNÍ VĚK

(heslovitě – dotvořte podle vaší situace)

- Z minula máte kartičky, případně postavičky se jmény apoštolů (nebo si je vytvořte, můžete s dětmi, třeba jen vybarvit, pojmenovat), včetně Matěje. Ukažte je dětem, vzpomeňte, kdo to je. Ptejte se, proč jsou spolu.

- Jsou to Ježíšovi učedníci, ale Ježíš s nimi není. (Popište, jak se asi učedníci cítí.) Vědí, že mají být spolu, mají nějaký úkol, ale Ježíše se už nemůžou zeptat: „Co máme dělat?“

- Ježíš jim slíbil, že sami nezůstanou. Tak čekají. Čekají, že se něco stane.

- A opravdu: Najednou obrovský hukot, jako když se žene obrovský víchr. (Můžete s dětmi dělat „vítr“, hučet a foukat).

- Co myslíte, báli se učedníci? Báli byste se velkého větru, který hučí a bouří? (Pokud jsou děti srdnaté a říkají, že ne – vemte strach na sebe: „Tak teda, já bych se asi bála.“)

- Ale učedníci se nebojí, ten víchr jim nenahání hrůzu. Vůbec ne – je to nějaký jiný víchr, je to podobné jako vítr, ale není to vítr – najednou mají obrovskou radost, jsou jí úplně plní, vědí a cítí, že je Ježíš s nimi i když ho nevidí, že je Bůh má rád, že jim dá sílu, že je nikdy neopustí. Učedníci úplně hoří tou radostí (připravené papírové plaménky přidejte k jednotlivým postavičkám. Nebojte se klidně obsáhleji popsat, co učedníci prožívají.)

- O svojí radosti musí říct všem, kdo jsou okolo: „Ježíš byl mrtvý, ale Bůh ho vzkřísil. Nejsme sami, Bůh je tady s námi!“ Zrovna je svátek, tak je ve městě hodně lidí. Všichni se diví – protože i když jsou cizinci, slyší učedníky mluvit svou řečí. Všichni rozumějí, všichni mají radost.

- Lidé se přidávají k učedníkům. Ta radost je nakažlivá. (Můžete přidat další postavičky, ke každé přidejte plamen Ducha. Můžete rozdat plaménky dětem, mohou je vybarvovat, polepovat barevnými červenými, oranžovými a žlutými útržky papíru, můžete na ně napsat biblický verš nebo nějaké heslo, které vyjadřuje letnice, případně jména dětí.)

- Další nápad – posud'te sami, zda není pro vás příliš bláznivý: Připravte si nafukovací balonky (pozor aby se daly snadno nafukovat!). Ty budou představovat učedníky, na začátku vyprávění budou vyfouklé. Když budete vyprávět o daru Ducha svatého, nafoukněte je. Můžete před hodinou na balonky (nafouknuté, pak je zas sfoukněte) namalovat obličej nebo biblické citáty – teprve nafouknuté to dává smysl.

2. verze:

Cíl sdělení: Ježíš je s námi, i když ho nevidíme

Píseň na začátek: Koho včelky chválí

Modlitba: Pane Ježíši Kriste, děkujeme, že jsi s námi, i když tě nevidíme, děkujeme, že k tobě můžeme mluvit, a mít tě rádi.

Motivační uvedení:

Když někdo (tatínek, babička, kamarádka.....) jede na delší dobu někam daleko, dá nám dárek. Proč? Abychom na něj vzpomínali, připomínali si ho, a tak byl po celou dobu s námi. Co se dává: Děti jmenují sami - obrázek, hračka, prstýnek ...

Příběh:

Když Ježíš odešel do nebe, seslal učedníkům Ducha Svatého, aby byl s nimi, i když s nimi není. Jak se to projevilo? Jak vypadal takový dárek od Ježíše? Závan větru, šustění, ohnivé jazyky, ale hlavně se stala změna s učedníky. Přestali se bát. Přestali se zavírat a šli mezi lidi a povídali ostatním o Ježíši.

Aplikace: V některých sborech dostávají lidé při křtu svíčku. Proč? Rozhovor.

Písnička: Někdo mě vede za ruku

Aktivita:

Postavy učedníků – vystříhnout, vybarvit, nalepit ohýnky.

Oheň – Na velký papír na zdi foukacími fixy nastříkat plamínky

Svíčky – se zapálenou svíčkou obejít trasu tak aby nezhasla (trasu a typ svíčky uzpůsobit věku a motorickým schopnostem dětí, dbát na bezpečnost a pokapání voskem)

Hry: Mlsná kozo pojd' na zelí, ukrýt předmět a jeho hledání,

9. VYPRÁVĚNÍ PRO STŘEDNÍ ŠKOLNÍ VĚK (rozhovor Lukáše a Theofila)

I. SLÍBENÝ DAR OD JEŽÍŠE

T: Tak Ježíš s učedníky už není, krásné časy skončily... Nebo je to ještě nějak jinak?

L: Vzpomínáš si, jak jsem ti říkal o daru Ducha svatého, toho pomocníka a podpůrce, kterého slíbil Ježíš učedníkům? Dnes ti chci vyprávět, jak se to stalo.

Slavil se židovský svátek letnic a všichni apoštolové byli spolu. A tu se stalo cosi mimořádného. Dostali dar. Od samého Pána Boha. Vždycky, když se Bůh nějak ukáže lidem, dějí se nezvyklé věci a těžko se to popisuje, protože je to něco, co ještě nikdo nikdy nezažil. Zkusím ti to přesto vylíčit. Představ si, že jsi uvnitř v domě. A najednou uslyšíš mocný zvuk, jakoby hukot, silnější než hřmění. A ucítíš silný vítr, ale to není jako průvan, když se nechají otevřené dveře a ještě okno, to je jako vítr, který vane velkou silou uvnitř toho domu. A uvidíš světlo, zvláštní světlo, takže to vypadá, jako by nad každým člověkem v té místnosti hořel plamen.

T: To bych chtěl opravdu zažít!

II. DUCH SVATÝ VEDE K POROZUMĚNÍ

L: Ale to samo není vůbec to nejzajímavější! Jde o to, že když se Bůh dotkne lidí, člověk to cítí jako něco mimořádného: Bůh je tady se mnou. Pán Bůh se setkává s lidmi často potichu, nenápadně a bez těch vidění. Ale toto byl dar docela zvláštní, který učedníci očekávali, vždyť jim to Ježíš slíbil.

Ale teď to nejzajímavější – začali mluvit každý jiným jazykem. Ne že by drmolili něco nesrozumitelného, ale právě že mluvili srozumitelně, různými jazyky různých národů. Na ten hukot se seběhlo kolem domu množství lidí. Tehdy o svátcích totiž v Jeruzalémě nebyli jen židé z Palestiny, ale sjížděli se tam židé i z jiných zemí. A ti nevycházeli z údivu, protože najednou uslyšeli, jak apoštolové mluví srozumitelně pro každého z nich. A přitom bylo jasné, že těch dvanáct mužů nejsou žádní vzdělanci, ale obyčejní lidé z Galileje; žádní profesori, co by ovládali deset jazyků. A přesto jimi mluvili a bylo jim rozumět!

T: To mělo znamenat, že Duch svatý zázrakem lidi naučí cizí řeči?

L: Spíš to mělo znamenat, že Duch svatý pomůže lidem, aby se navzájem domluvili, což je větší zázrak, než naučit se cizí řeč, to mi jistě dáš za pravdu. To, že se od svých rodičů naučíme jen svůj mateřský jazyk a jím se s cizincem nedorozumíme si, to jen kousek toho neporozumění, co mají lidé mezi sebou. Jinou řeč se můžeš naučit a nakonec, když si dva lidé nerozumí kvůli jazyku, mohou se nějak porozumět, když chtějí. O to jde, když chtějí. Protože to nejhorší nedorozumění mezi lidmi je z toho, že si nechtějí rozumět. Jako by mezi nimi byly zdi. A Duch svatý tyhle zdi boří. Pomáhá nám, abychom chtěli porozumět jeden druhému. Proto je to duch pokoje a míru.

III. CO NA TO ŘÍKALI POSLUCHAČI

T: Tak nastal pokoj a mír tenkrát v Jeruzalémě?

L: Tak rychle to nejde. On Duch svatý s námi má dost práce. Někteří se divili, někteří nevěděli, co si mají myslet, a někteří se smáli, že apoštolové jsou opilí.

T: To jsem si už všiml, že když lidé si s něčím nevědí rady, protože je to příliš jiné, tak je jim to nepříjemné a aby to nějak zmírnili, smějí se tomu a zesměšňují to.

L: Možná taky se jim zdáli moc veselí, protože Duch svatý způsobuje radost. Apoštol Petr se toho vůbec nezalekl, naopak, začal jim s velikou odvahou kázat. Je to ten samý Petr, co byl

ještě nedávno tak ustrašený, že se jednou ani nedokázal přiznat k tomu, že Ježíše zná. A teď – odvážně předstoupil před lidi a mluvil. Odvaha – to je také dar Ducha svatého.

IV. PETROVO KÁZÁNÍ

Řekl jim: „Co by byli opilí, to co se děje a co vidíte, to bylo už dávno napsáno u proroků. Hospodin slíbil, že sešle lidem svého Ducha, a už je to tady!“ Mluvil k nim dost tvrdě, doslova jim řekl: „To vaší vinou byl Ježíš přibit na kříž, vy jste ho zabili.“

T: To jsou tedy velmi tvrdá slova, velké obvinění; nutí člověka, aby přemýšlel o své vině.

L: Také myslím, že jinak se tomu nedá porozumět. Ježíše se vydal do rukou lidí a Petr chtěl, aby to uslyšeli a uvědomili si jeho posluchači, kterým právě kázal: „To bylo kvůli vám. Ale Bůh ho vzkřísil, on jej vytrhl z bolesti smrti. Buďte si všichni v Izraeli jisti, že právě toho Ježíše, kterého ukřižovali, nikoho jiného, jen jeho učinil Bůh Pánem a Mesiášem.“

T: První Petrovo kázání. V Jeruzalémě, říkal jsi, že měli jít z Jeruzaléma do celého světa, tak tohle je tedy začátek. Uvěřili mu ti, co ho poslouchali?

V. DAR DUCHA SVATÉHO PRO VŠECHNY

L: Mnohých se to kázání velmi dotklo, byli osloveni a ptali se: „Co máme dělat, bratří?“ Petr jim řekl: „Obraťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů a dostanete dar Ducha svatého.“

T: Dar Ducha svatého, Boží přítomnost se mnou osobně – to zní tak vznešeně, že si člověk říká, jestli vůbec je toho hoden. Ale když vím, co všechno je součástí toho daru, tak si nemohu nic lepšího přát. Je tam porozumění a pomoc a odvaha a radost a síla a pokoj; je tam prostě vždycky právě to, co každý člověk sám nejvíc potřebuje.

L: Někdy je Duch svatý jako prudký vítr, průvan, který všechno rozhýbe; co před tím stálo, celé strnulé, se dá do pohybu. A někdy je jako lehký vánek, co hladí po tváři toho, kdo potřebuje povzbudit. Někdy je jako hukot bouře, aby zatřásl s tím, kdo se nechce změnit, třeba si jde pořád za svým a nemůže pochopit, že tím všechny trápí. A jindy je jako tichá hudba, která má potěšit toho, kdo je sám a smutný. Někdy je jako jasné sluneční světlo, aby ukázal pravdu tam, kde si lidé pořád lžou, a jindy je jako plamínek svíčky pro toho, kdo se bojí sám ve tmě.

Duch svatý není žádný uklízeč malérů, aby přiběhl, když potřebujeme něco vyspravit. Ale slyší nás a můžeme o něj prosit. Když Ježíš slíbil, že ho pošle těm, kdo v něj věří, tak to tak jistě bude.

Pane Ježíši, děkujeme ti, že máš pro nás pomoc, pro každého z nás takovou, jakou potřebujeme. Prosíme tě o dar Ducha svatého, aby nás provázel na všech našich cestách. Aby zahnal strach. Aby přidal radost. Aby ukázal, co máme dělat, když si nevíme rady.

Děkujeme ti, že dobrá zpráva o tobě přišla přes všechny věky až k nám, a také děkujeme, že smíme věřit stejně jako apoštolové a stejně doufat v pomoc Ducha svatého. Amen.

10. NÁMĚTY K ROZHOVORU

- Která biblická událost se stala překážkou v komunikaci?
- O kom se říká, že je obdařen duchem, popř. že je to veleduch? Co znamená, když se řekne, že je něco uděláno v něčím duchu? (např. povídka byla napsána v duchu ...(doplňte spisovatele, kterého děti čtou))
- Víte, že např. i král Saul byl obdařen Božím duchem, a také lidem připadalo, že je jako opilý? Mluvil apoštol Petr jako opilý?
- Jak si představujete člověka obdařeného Duchem svatým? Co dovede? – mlčet; má na všechno odpověď; pořád mluví a mluví; dovede se vždycky a květnatě pomodlit; dovede rozluštit každou záhadu; je nejchytřejší a nejrozumnější; skládá písničky a básně; píše dopisy, knihy, články do novin; zná se se všemi faráři; umí kázat i v televizi; umí druhým naslouchat; zpívá; vypráví; učí; modlí se; kreslí pěkné obrázky k biblickým příběhům; čte si pravidelně z Bible; každého „poučí“ nějakým biblickým citátem aj.

11. A JEŠTĚ SE OHLÉDNĚTE... (podněty ke katechetické sebereflexi)

- Jsem schopen/schopna formulovat, opsat kdo je to Duch svatý? (Pozor na vyjádření, která sama potřebují vysvětlit, jako třeba „třetí osoba Trojice“. Naopak se nebojte přiznat obraznosti, „je to jako když... podobné... připomíná“, ale nezapomeňte, že vždycky je tu těsná souvislost s Bohem.) – Je to takové katechetické cvičení, aby vás otázka nezaskočila.
- Je v příběhu něco, čemu nerozumím?

- Příběh by se měl vyprávět tak, aby se později nemuselo něco rušit, dementovat. Nemusíme říct všechno (později doplníme), mladším spíše zjednodušit, než se uchýlit k nějakému vysvětlení, které se bude muset za pár let složitě vysvětlovat, že to tak není.

Odkaz na pracovní list

[03 Letniční kázání](#)

Odkaz na píseň

[V to jitro velikonoční se přihodil ten div](#)

[Nás zavolal jsi, Pane \(BTS47\)](#)

[Přiď jiz, přiď, Duchu stvořiteli, Duchu smíření](#)

[Novou píseň \(SV224\)](#)

[Divné to věci dnes \(SV50\)](#)

[V tobě je radost \(BTS25\)](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[Pozvání na cestu - Skutky](#)

Téma

[Letnice](#)

Biblický odkaz (kat)

[Skutky 2,1–41](#)